

From: Jørn Håvik <jorha@trondelagfylke.no>
Sent on: Friday, September 30, 2022 12:58:13 PM
To: Fagskolerådet <fagskoleradet@hkdir.no>
Subject: Høringssvar LØM

Innspill til LØM-revisjon

Vi i Trondheim opplever at det er gjort et godt stykke arbeid med planutkastet for LØM-revisjon. Også den tydeliggjøring som gjøres av elementene samfunnsansvar og bærekraft er viktige for arbeidslivet og relevant å ta inn i læringsutbytte. Dette følger jo gjerne direkte av EU-taksonomi som vi må forholde oss til i alle næringer. Eksempelvis ser vi også dette gå igjen lokalt i verdiskapingsstrategien for Trøndelag fylkeskommune hvor bærekraft er fremhevet som eget satsningsområde, så vel som i nasjonale strategier.

Så registreres det i LØM-møtet med fagskolerådet 21.09.2022 at representantene fra arbeidslivet fremdeles etterspør en større fagandel økonomi og arbeidsrelaterte utfordringer med hensyn til prosjekt- og anbudsarbeid. Dette er *definitivt viktige elementer* hvor prosjekter skal levere på kostnad, tid og kvalitet/omfang. Fagskolen er til for arbeidslivets behov og dette må vi lytte til. Dette samsvarer for øvrig med hva våre alumner i etterkant forteller de skulle lært mer om, nemlig økonomistyring, arbeidsledelse, anbud, kvalitet og dokumentasjon. I forlengelse av dette er jeg samtidig noe forundret over at dette fremdeles er agenda fra byggebransjen spesifikt. Det var nettopp dette som lå til grunn fra BNL i 2014 for å redusere LØM fra 14 sp til 10 sp, ved at emnet «Faglig ledelse» skulle ta hånd om disse utfordringene. Dette forteller jo om en endring som til nå ikke har fungert til det bedre som tiltenkt. Samtidig skal jo fagskolen ta hensyn til *arbeidslivets behov*.

En umiddelbar refleksjon er derfor at «Faglig ledelse» i større grad bør tydeliggjøres slik planutkastet foreslår. Nå er «Faglig ledelse» fra 2014 dels lagt inn i andre fag, dels pulverisert og dels benyttet til andre fagområder uten at intensjonen med «Faglig ledelse» følges. Slik også byggebransjen bekrefter. Gjennom dialog med tidligere studenter og arbeidslivet for øvrig så fremkommer ofte at de savner mer kunnskap innenfor nettopp ledelse og merkantile utfordringer i arbeidslivet. Det være seg anbuds- og prosjektkalkulasjon, produktutvikling og prosjektering, forhandlinger og innsalg, rekruttering og personaladministrasjon av prosjektmedarbeidere samt dokumentasjon og prosjektoverleveringer.

«Faglig ledelse» slik intensjonen var da studiepoeng ble frigjort i LØM fra 14 til 10 poeng har vist seg ikke å fungere optimalt. Derfor, i forståelse av tilbakemeldinger fra arbeidslivet er at emnet «Faglig ledelse» ville hatt større verdi ved å ligge nærmere LØM, med konkrete læreplanmål. Det kan argumenteres i begge retninger om dette skal legges inn under LØM, slik at LØM evt. økes (til 14 – 15 sp) som tidligere eller om dette bør stå mer spesifisert av annet fordypningsemne (med egne 5 sp?). Slik det er nå blir «Faglig ledelse» noe tilfeldig mellom studieretningene og de tekniske fagmiljøene klarer ikke i undervisningen å ta opp i seg studentenes erfaringer fra LØM foregående år i tilstrekkelig grad. Derfor bør «Faglig ledelse» som en merkantil fordypning styrkes i læreplanene til tekniske emner.

-Vår innstilling er at LØM helst bør økes til 15 sp og tillegges tema «Faglig ledelse» med en tydeliggjøring i læringsutbyttebeskrivelser på merkantile virksomhetsområder. Så får vi heller flytte ressurser i omfang tilbake fra emner som Ekom, Maskinteknikk og Byggkonstruksjon eller de andre fordypningsemner som da ble tildelt gamle LØM-poeng i 2014 slik at vi nå kan snu om og *imøtekomme arbeidslivets behov* på en mer fullgod måte enn det fagskolen lykkes med i dag.

Vurderingsform

Vi bør tenke nøye over om eksamensformen skal løpe over eksempelvis 14 dager slik planutkastet skisserer. Studentene har ofte andre ulike eksamener og prosjektoppgaver som skal sluttføres i samme periode. I tillegg kommer omfang av studentenes leveranse og sensors arbeidsbelastning ved større/lengre vurderingsformer. I hvor stor grad skal dette økes uten at det utløser ekstra ressurser?

Når det gjelder eksamen oppleves at endringene gjennom pandemien med hjemmearbeid under både produksjonsdel- og dokumentasjonsdel flyter over i hverandre. Studentene sitter gjerne sammen og får i tillegg større grad av hjelp under eksamen. Det er klare eksempler på studenter som mottar hjelp i en slik grad at leveranse og sensurvurdering ikke samsvarer med studentens opprinnelige kunnskap og ferdigheter gjennom året forøvrig. Vi får med andre ord ikke prøvd studentenes kompetanse godt nok i dokumentasjonsdelen på selvstendig grunnlag. Det er ønskelig at dokumentasjonsdelen igjen ble en skoleeksamen hvor kandidatene satt individuelt uten tilgang til internett eller annen øvrig hjelp. Dette vil være til gunst for flinke studenter samtidig som det krever at alle studentene gjør en mer helhjertet innsats frem mot- og under vurderingssituasjonen.

Med vennlig hilsen

Jørn Håvik

Trøndelag fylkeskommune
Trööndelagen fylhkentjelte

Jørn Håvik

Lektor med tilleggsutdanning
Trøndelag høyere yrkesfagskole
Skype: jorha@trondelagfylke.no
74 17 88 03